

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา กรณีศึกษา นักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ชส.ทบ. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มุ่งเน้นการใช้ความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในกระบวนการเริ่มต้นการวิจัย การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้น และประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อปรับปรุงชุดฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การพัฒนาชุดฝึกอบรมและเครื่องมือ

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมและศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน

ขั้นที่ 3 การปรับปรุงชุดฝึกอบรม

ขั้นที่ 1 การพัฒนาชุดฝึกอบรมและเครื่องมือ

ในขั้นตอนนี้เป็นการพัฒนาชุดฝึกอบรมและเครื่องมือซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือ
2. การพัฒนาชุดฝึกอบรม
3. การตรวจสอบคุณภาพชุดฝึกอบรมและเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือประกอบชุดฝึกอบรมสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ 5 ชุดประกอบ มีรายละเอียดดังนี้

1. สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์มากำหนดเป็นขอบเขตในการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 5 ข้อ และใช้การสัมภาษณ์แบบมีปฏิสัมพันธ์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและกำหนดหัวข้อสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทรวมทั้ง

ความคาดหวังที่สังคมมีต่อนักเรียนอาชีวศึกษาและขอรับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น หลังจากนั้นได้ส่งให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ตรวจสอบ แก้ไขแล้วจึงนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คนต่อไป

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน มาสร้างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับองค์ประกอบหลักทั้ง 4 ด้าน เพื่อยืนยันความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในรอบแรกโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หลังจากนั้นได้ส่งให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ตรวจสอบ แก้ไขแล้วจึงส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องต่อไป

3. สร้างโครงร่างชุดฝึกอบรมโดยนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 รอบมากำหนดเป็นกรอบโครงร่างชุดฝึกอบรมและคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท มีรายละเอียดดังนี้

3.1 กำหนดองค์ประกอบหลักสูตร ตั้งแต่ หลักการและเหตุผล แนวคิด วัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตร วิธีสอน สื่อ การวัดและการประเมินผล จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้

3.2 สร้างคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย คำแนะนำสำหรับวิทยากร องค์ประกอบของโครงร่างหลักสูตร ชื่อกลยุทธ์ เนื้อหา วิธีการสอน สื่อการสอน การวัดและการประเมินผล

3.3 จัดทำเอกสารประกอบการสอนสำหรับผู้สอน

3.4 สร้างสื่อการสอน ได้แก่ แผ่นใส ใบงาน ใบความรู้

3.5 สร้างสำหรับผู้เข้ารับการอบรม มีลักษณะเป็นเนื้อหาความรู้ตามหลักสูตร และจัดทำให้สอดคล้องกับคู่มือการสอน

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ส่งให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ตรวจสอบ ปรับแก้แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเครื่องมือ จำนวน 7 คน ตรวจสอบความเหมาะสมต่อไป

4. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยได้กำหนดเป็นแบบวัดประเมินค่า 5 ระดับ เพื่อหาค่า $\bar{X}$ และ S.D. โดยกำหนดหัวข้อในการตรวจสอบความเหมาะสมไว้ ดังนี้

4.1 หลักการและเหตุผล

4.2 วัตถุประสงค์ทั่วไป

4.3 โครงสร้างของชุดฝึกอบรม

4.4 วิธีการฝึกอบรม

4.5 สื่อการสอน

4.6 การวัดและประเมินผล

4.7 องค์ประกอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีรายละเอียด ดังนี้

4.7.1 ชื่อกลยุทธ์

4.7.2 จุดประสงค์

4.7.3 เนื้อหา

4.7.4 กิจกรรม

4.7.5 สื่อ

4.7.6 การวัดและการประเมินผล

โดยกำหนดว่าข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจะต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ข้อใดที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ให้ตัดทิ้งหรือนำไปปรับปรุงแล้วส่งให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความเหมาะสมของข้อคำถามแล้วจึงส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเครื่องมือประเมินความเหมาะสมต่อไป

5. สร้างแบบประเมินประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบก อุบลรัตน์ ช่างกล ขส.ทบ. ประกอบด้วย

5.1 แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียนก่อน-หลังการเข้ารับการฝึกอบรมและการติดตามผลหลังจากเสร็จสิ้นการอบรม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้ง 4 ด้าน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบผลการประเมินก่อน - หลังและการติดตามผลการฝึกอบรมแล้วส่งให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ตรวจสอบ ปรับแก้แล้วจึงส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเครื่องมือ จำนวน 7 คน พิจารณาความสอดคล้องของแบบประเมิน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง

5.2 สร้างแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมและแบบประเมินความคิดเห็นของวิทยากรซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการในการประเมินและเขียนเป็นข้อคำถาม โดยกำหนดรูปแบบที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบตรวจสอบแบบประมาณค่า 5 ระดับ แล้วส่งให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ตรวจสอบ แก้ไข หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบประเมินมาปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์เพื่อใช้ในการตรวจสอบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากรต่อไป

ในการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรและแบบประเมิน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนในการแปลความหมาย ความเหมาะสม ของโครงร่างหลักสูตร และแบบประเมินไว้ดังนี้ (ศิริพงษ์ เสาภายน, 2545, หน้า 108)

โครงร่างหลักสูตร

เหมาะสมมากที่สุด	อยู่ในช่วงคะแนน 4.50 – 5.00 คะแนน
เหมาะสมมาก	อยู่ในช่วงคะแนน 3.50 – 4.49 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	อยู่ในช่วงคะแนน 2.50 – 3.49 คะแนน
เหมาะสมน้อย	อยู่ในช่วงคะแนน 1.50 – 2.49 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	อยู่ในช่วงคะแนน 1.00 – 1.49 คะแนน

โดยกำหนดให้โครงร่างหลักสูตร ควรมีความเหมาะสมตั้งแต่คะแนน 3.50 ขึ้นไป

แบบประเมินพฤติกรรม (ศิริพงษ์ เสาภายน, 2545, หน้า 108)

พฤติกรรมที่เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด	อยู่ในช่วงคะแนน 4.50 – 5.00 คะแนน
พฤติกรรมที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก	อยู่ในช่วงคะแนน 3.50 – 4.49 คะแนน
พฤติกรรมที่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง	อยู่ในช่วงคะแนน 2.50 – 3.49 คะแนน
พฤติกรรมที่เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย	อยู่ในช่วงคะแนน 1.50 – 2.49 คะแนน
พฤติกรรมที่เหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด	อยู่ในช่วงคะแนน 1.00 – 1.49 คะแนน

สำหรับการพิจารณาความสอดคล้องของ แบบประเมิน ใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

สอดคล้อง	ให้ 1 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 0 คะแนน
ไม่สอดคล้อง	ให้ -1 คะแนน

หลังจากนั้น นำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมารวมกัน เพื่อหาความสอดคล้องจากสูตร (ลำเรียง บุญเรืองรัตน์, 2539, หน้า 95)

$$IOC = R/N$$

IOC คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง

R คือ คะแนนความคิดเห็น

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่า IOC สูงกว่า 0.5 ถือว่า ใช้ได้ แต่ถ้าต่ำกว่านั้น จะต้องนำมาปรับปรุง (ศิริพงษ์ เสาภายน, 2545, หน้า 106-108)

การพัฒนาชุดฝึกอบรม

ผู้วิจัยได้ รวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ในรอบที่ 1 ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ซึ่งใช้การสัมภาษณ์แบบมีปฏิสัมพันธ์ การสัมภาษณ์ไม่มีการถามซึ่งนำผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ตาม ข้อคำถามที่กำหนดไว้ภายใต้กรอบแนวคิดของการวิจัย หลังจากนั้นผู้วิจัย นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหาเพื่อกำหนดองค์ประกอบหลักในแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้วส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คนในรอบที่ 2 เพื่อยืนยันองค์ประกอบหลักจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างชุดฝึกอบรมสำหรับการแก้ไขและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา และเครื่องมือประกอบชุดฝึกอบรมซึ่งได้แก่ คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม เครื่องมือตรวจสอบคุณภาพชุดฝึกอบรม และเครื่องมือประเมินประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม ส่งให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ เนื้อหาและทำการปรับแก้ตามคำแนะนำหลังจากนั้นจึงได้ส่งชุดฝึกอบรมและคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมตลอดจน แบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม แบบประเมินประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ให้กับผู้ทรงคุณวุฒิด้านเครื่องมือประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพชุดฝึกอบรมและเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของชุดฝึกอบรมและเครื่องมือ โดยได้ดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพของชุดฝึกอบรม

เมื่อผู้วิจัยได้สร้างชุดฝึกอบรมและคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมตลอดจนแบบประเมินต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพตรวจสอบความเหมาะสมของ ข้อคำถามและความถูกต้องของการใช้ภาษา หลังจากนั้นได้นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการควบคุมคุณภาพมาปรับแก้แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือประเมินความเหมาะสมในด้าน องค์ประกอบของหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับชุดฝึกอบรมในด้าน

1. หลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์ทั่วไป
3. โครงสร้างของชุดฝึกอบรม

4. วิธีการฝึกอบรม
5. สื่อการสอน
6. การวัดและประเมินผล
7. องค์ประกอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีรายละเอียด ดังนี้
  - 7.1 ชื่อกลยุทธ์
  - 7.2 จุดประสงค์
  - 7.3 เนื้อหา
  - 7.4 กิจกรรม
  - 7.5 สื่อ
  - 7.6 การวัดและการประเมินผล

ผลการประเมินความเหมาะสม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คน มีความเห็นไม่แตกต่างกันมากนัก ชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตั้งแต่ 4.21 ถึง 4.89

2. การตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 57 ข้อ ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมทั้ง 4 ด้าน และส่งให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ตรวจสอบข้อคำถามที่เป็นลักษณะเฉพาะของพฤติกรรม และนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ส่งแบบประเมินพฤติกรรมให้กับผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ จำนวน 7 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามโครงสร้างและเนื้อหาตลอดจนความเหมาะสมในหัวข้อการประเมิน ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .86 – 1 สรุปได้ว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมมีความเที่ยงตรงทั้งโครงสร้างและเนื้อหา หลังจากนั้น ผู้วิจัย ได้นำแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เป็นเวลา 1 เดือน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของ Cronbach คือการหาค่า Alpha Coefficient และกำหนดว่าแบบประเมินพฤติกรรมควรมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ .60 ขึ้นไป จากผลการทดลองใช้เครื่องมือที่เป็นแบบประเมินพฤติกรรมพบว่า มีค่าสหสัมพันธ์ .84 แสดงว่าแบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียนมีความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้ได้

3. ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมและแบบประเมินความคิดเห็นของวิทยากรที่มีต่อชุดฝึกอบรม โดยกำหนดประเด็นคำถามจากการศึกษาโครงร่างของชุดฝึกอบรม แล้วส่งให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ ตรวจสอบ ปรับแก้ และให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำมาปรับแก้ให้สมบูรณ์และได้นำไปประเมินประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมต่อไป

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมและศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการตรวจสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม ดังนี้คือ

1. ขั้นเตรียมการ
2. ขั้นการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม
3. ขั้นการประเมินผล

ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ส่งหนังสือเชิญผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างมาประชุมชี้แจง เพื่อขอความร่วมมือ
2. ให้ผู้ปกครองนักเรียนที่สมัครใจเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองลงลายมือชื่อเพื่ออนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมการทดลอง
3. ให้นักเรียนที่สมัครใจเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองลงลายมือชื่อสมัครใจเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งนี้
4. เชิญวิทยากรและผู้เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมมาประชุมชี้แจงถึงแนวทางในการนำชุดฝึกอบรมไปทดลองใช้และรับทราบขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. ทำหนังสือขออนุญาตเจ้าของโรงเรียน เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
6. ให้คณะกรรมการประเมินพฤติกรรมนักเรียนเริ่มทำการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม ก่อนการฝึกอบรมตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2549 โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขั้นการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำนักเรียนกลุ่มตัวอย่างไปเข้าค่าย เพื่อทดลองใช้ชุดฝึกอบรม การแก้ไขปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ของโรงเรียนกองทัพกอบกู้ ถ้ำกลบ ชส.ทบ. ในวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 รวม 6 วัน มีจำนวนชั่วโมงการฝึกอบรมในแต่ละวันตามกำหนดการที่ได้กำหนดไว้ในชุดฝึกอบรมและใช้สถานที่ฝึกอบรม ณ ค่ายฝึกอบรม วัดถ้ำพุกหว่า ต.บ้านเก่า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี
2. ดำเนินการฝึกอบรมตามกำหนดการ

ขั้นการประเมินผล

หลังจากสิ้นสุดการฝึกอบรมแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

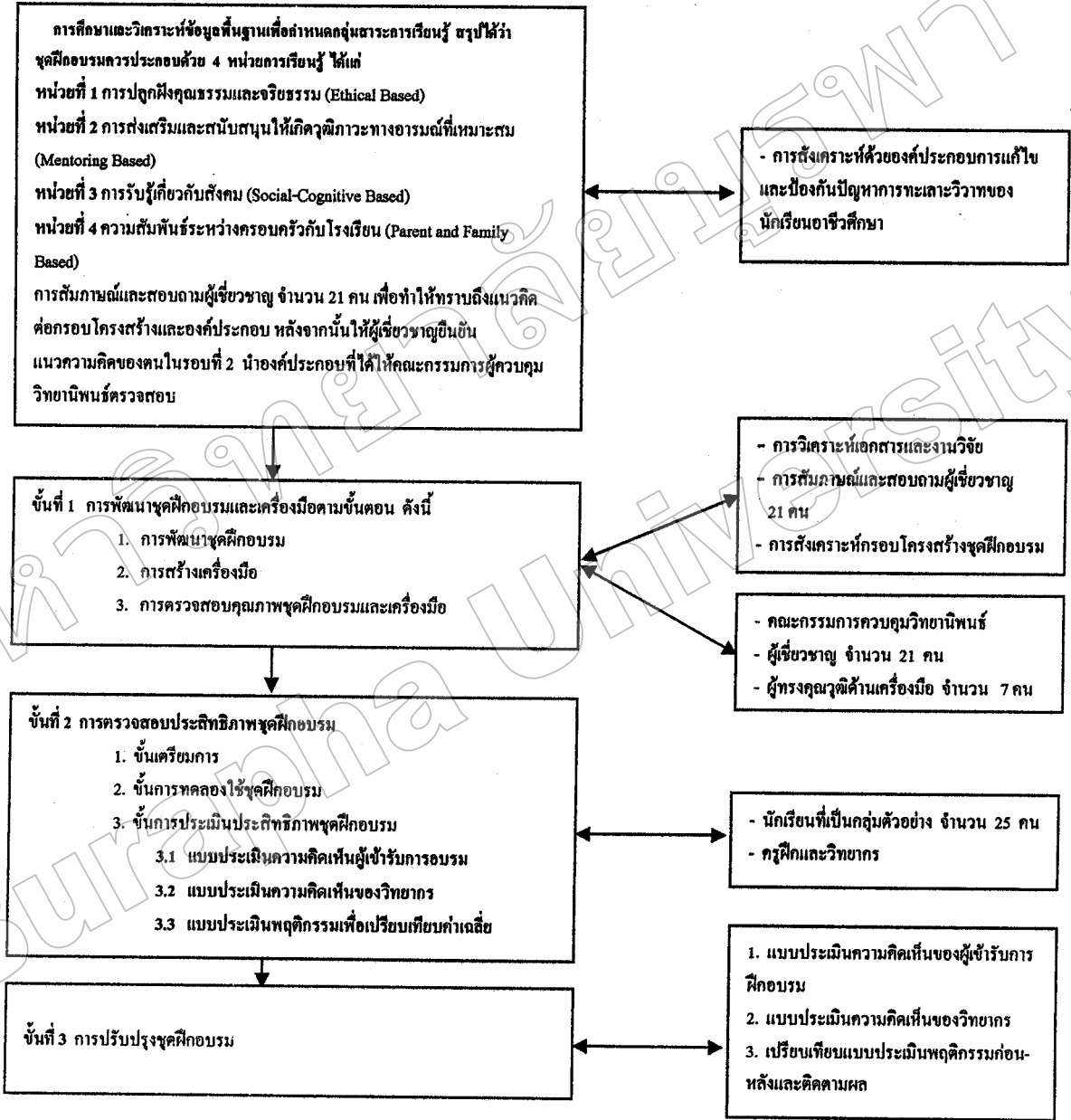
1. ผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากร ประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมภายหลังสิ้นสุดการฝึกอบรม
2. คณะกรรมการประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังจากการฝึกอบรมตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลาในการสังเกตเพื่อประเมินพฤติกรรม ตั้งแต่ วันที่ 2 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 2 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2549
3. คณะกรรมการประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อติดตามผลความคงอยู่ของประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม โดยใช้แบบประเมินฉบับเดิมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตั้งแต่ วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2549
4. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมของคณะกรรมการประเมินพฤติกรรม แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากรมาทำการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เปรียบเทียบผลการประเมินก่อน-หลัง และการติดตามผลการประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมมานำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและการหาค่าร้อยละ

ขั้นที่ 3 การปรับปรุงชุดฝึกอบรม

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากรมาปรับปรุงชุดฝึกอบรมให้มีความสมบูรณ์ และนำมาเขียนเป็นรายงานการวิจัยต่อไป

**ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาชุดฝึกอบรมสำหรับการแก้ไข
ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา**

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาชุดฝึกอบรมสำหรับการแก้ไขปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ชส.ทบ. จำนวน 25 คน โดยที่ผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาท หรือ เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาท กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดต้องเป็นผู้ที่เข้าร่วมกระบวนการวิจัย ด้วยความเต็มใจ ได้รับความอนุญาตจากผู้ปกครองและ มีหลักฐานการลงลายมือชื่อยินยอมเข้าร่วมการวิจัยอย่างถูกต้อง

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยและใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ความคิดเห็นและประเมินความสอดคล้องในการพัฒนาชุดฝึกอบรมสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาท จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการสร้างเครื่องมือในการวิจัย เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 7 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้ เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอก ในสาขาวิชา การบริหารการศึกษา การแนะแนว การวัดและประเมินผลการศึกษาหรือการทดสอบและวัดผลการศึกษา การบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยมีรายนามปรากฏในภาคผนวกและผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกตามขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยและผู้ควบคุมคุณภาพนิพนธ์ร่วมกันพิจารณาคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือทั้ง 7 คน
- ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยได้ไปพบผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน เพื่อเรียนเชิญเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่สอง เป็นผู้ให้ความคิดเห็นในขั้นตอนการพัฒนาชุดฝึกอบรมสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามจำนวนรวมทั้งสิ้น 21 คน มีรายนามปรากฏในภาคผนวก โดยมีคุณสมบัติดังนี้ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา การดูแลความสงบเรียบร้อย การสร้างระเบียบวินัย และการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนในสถาบันอาชีวศึกษาทั้งในด้านนโยบายและแผนงานหรือด้านการปฏิบัติหรือการให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่สถาบันอาชีวศึกษาและสังคม การมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาตามที่กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยและคณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ร่วมกันพิจารณาคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญจากสาขาวิชาชีพต่าง ๆ จำนวน 21 คน มีรายละเอียดดังนี้

1. นักการเมืองและปกครอง จำนวน 1 คน
2. ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน
3. นักวิชาการจากกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1 คน
4. นักวิชาการด้านการอาชีวศึกษาและจิตวิทยา จำนวน 7 คน
5. ครู/ อาจารย์ฝ่ายปกครองของสถาบันอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน
6. ผู้แทนกองทัพบกและเอกชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

จำนวน 4 คน

7. ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน
8. พระวิทยากร จำนวน 1 รูป
9. ผู้แทนจากกองกำกับการสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน และสตรี จำนวน 1 คน

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยและคณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 21 คน

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยได้ไปพบผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน เพื่อเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญของ
คุณภาพนิพนธ์นี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือชุดที่ 1 เป็นการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน เพื่อตรวจสอบทฤษฎีและกรอบแนวคิดในการวิจัยรวมทั้งขอรับทราบข้อเสนอแนะเพื่อนำมาสร้างกรอบโครงร่างชุดฝึกอบรม ตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2548

2. เครื่องมือชุดที่ 2 เป็นแบบประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ในการกำหนดองค์ประกอบหลักของชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยดำเนินการในระหว่างวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2549 โดยผู้วิจัยเป็นผู้ส่งและขอรับแบบประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญกลับด้วยตนเอง

3. เครื่องมือชุดที่ 3 เป็นชุดฝึกอบรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. เครื่องมือชุดที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องของชุดฝึกอบรม

5. เครื่องมือชุดที่ 5 เป็นแบบประเมินผลชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น เพื่อนำไปประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมในขั้นก่อน หลังและติดตามผล
6. เครื่องมือชุดที่ 3, 4 และ 5 ผู้วิจัยได้ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ตรวจสอบก่อนการฝึกอบรม โดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดส่งและรับเครื่องมือทั้งหมดกลับด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2549
7. เก็บรวบรวมข้อมูลการฝึกอบรมในขั้นก่อน-หลังและติดตามผลจากผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากร ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2549
8. ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. ใช้หลักการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรม
2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อน-หลัง และขั้นติดตามผลของแบบประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการอบรม โดยใช้สถิติ ANOVA แบบ Repeated Measure และทำการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post Hoc Comparison) โดยใช้สถิติ Bonferroni
3. วิเคราะห์แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากรที่มีต่อชุดฝึกอบรม โดยใช้ค่าร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบบรรยายความเรียงประกอบตาราง
4. ใช้โปรแกรม SPSS for Windows คำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความเชื่อมั่น (Alpha) ของเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น